

L'Apòstol de

"La Nova Revista"

Una revista de gruix — materialment i espiritualment parlant — és un plat tipogràfic dels més gustosos que corren. En el nostre país s'han fet poques revistes de gruix, algun intent pretèrit se'n va anar desseguida a l'aigua. Una revista d'aquesta mena té una importància i un valor cultural de primera força. Comporta la convivència i la col·laboració d'unes quantes firmes literàries; és com un llibre, sense el personalisme, sense l'egoisme de l'autor que té interès a fer-lo entrar pels ulls de la gent. És un llibre fet per una colla de senyors que neutralitzen el seu egoisme amb el del veí, i que es comprometen a fer la feina més difícil de totes, que és la continuïtat, la resistència, el no perdre l'alè sacrificant l'egoisme del seu nom a un nom més elevat, que és el de la revista. Per això és tan difícil que una revista aguantí el to i la vida amb dignitat. Cal una bona massa de lectors, cal un exèrcit de plomes abnegades, cal una persona capcitada que no s'adormi, que dugui les brides de la revista i que la faci córrer sense ensopegar.

Últimament aquesta sort de les revistes de gruix l'hem tiuguda a la nostra terra. «La Revista de Catalunya», que fa caminar a tot gas i amb un ritme elegantíssim En Rovira i Virgili, n'és una bona prova. «La Paraula Cristiana» n'és una altra prova ben digna.

Ara aquests dies s'anuncia amb una lluentor i un xivarri de propaganda americana «La Nova Revista»; l'home d'aquesta revista nova és En Josep Maria Junoy, com s'hauran adonat ja molts dels nostres lectors, En Josep Maria Junoy és un cas magnífic dintre les nostres lletres. Malgrat les seves aventures contradictòries en el camp del pensament i del sentiment, malgrat d'ésser l'escriptor que potser ha fet més zigzagues en el seu camí, a mi en fa l'efecte que En Josep Maria Junoy quan pasta un projecte d'importància literària és dels homes del nostre país que fan menys l'impresió d'un aficionat. En el nostre país els «homes de lletres» semblen aficionats a «homes de lletres»; En Junoy, no; tot ell de cap a peus, des de el seu barret al nervi més prim del seu cos vibren amb la preocupació de l'home de lletres, però d'un home de lletres a la moderna, polít, conscient, amb un control rígid de si mateix, amb una passió al roig blanc, però amb una ponderació severíssima. Per elegància natural i trucada d'aquest jove de cabell gris i de galtes de color de tera cuita, passa de tant en tant una ventada calenta que té aquell perfum una punta corrossiu de l'apostolat i del proselitisme, i ja sabem que aquest perfum és l'únic que ha engendrat les coses amb cara i ulls que encara s'aguanten. Per això En Junoy, en plantejar «La Nova Revista», i en iniciar la propaganda de la seva publicació, ha atacat el tema en to major i amb tota l'empenta i el dinamisme d'un apòstol amb unes grans barbes i amb uns ulls plens d'estrelles, i al mateix temps amb l'encert i la perícia d'un professional de les lletres, que sap totes les tecles de l'orgue i té una orella finíssima per a conèixer el ball que es

Dr. A Serraller y F. Campderá

MÉDICO - DENTISTAS

Establecidos en BARCELONA Calle de Pelayo, 50. 1.º
 Consulta de 9 a 1 y de 3 a 8
 Instalación Montada según los últimos adelantos
 Rayos X — Laboratorio de Prótesis — Operaciones sin dolor

VISITAN TODAS LAS SEMANAS

EN SAN FELIU DE GUIXOLS — PASEO DEL MAR

SÁBADOS de 11 a 2 y de 3 a 9

DOMINGOS de 9 a 1 y de 3 a 9

balla aquí i fora d'aquí. En Junoy té com poques persones una garantia de bon gust i honradesa literària, i té aquest esperit abnegat de lliurar-se de ple a la seva obra acceptant-ne totes les conseqüències. Això en un país de panxa contents, és d'un mèrit positiu, i això fa que nosaltres escoltem la veu i les intencions magnífiques del nostre amic com si ens plogués mel a les orelles.

Els nostres lectors s'hauran assabentat per mitjà de conferències, entrevistes, articles i notes de diaris de l'importància que té en el moment present, la revista que dirigirà En Josep Maria Junoy, el seu valor ens sembla una cosa més clara que l'aigua, i juntament amb les revistes que citem en començar aquest article estem segurs que «La Nova Revista» completarà una trinitat elevadíssima a la qual no havia arribat el nostre esforç cultural.

El que ens interessa fer constar és l'admiració i el respecte que sentim per aquesta fuga apostòlica d'En Josep Maria Junoy, donant conferències pels pobles de Catalunya, seguint tots els reçons i captant adeptes a «La Nova Revista».

Coneixem una mica la vida de les petites viles i les ciutats secundàries de Catalunya; hem pogut constatar moltes vegades la bona fe i les immillorables intencions dels grups intel·ligents, dels oasis de cultura que surten com els bolets en mig dels paisatges de la nostra terra amb una abnegació gran, amb un desig de superar-se, de participar el foc de la nostra metròpoli. En Josep Maria Junoy procura interessar tots aquests grups, tots aquests oasis amb la seva obra. Hem d'agradir-li, ara més que mai, aquest esforç de voluntat i d'intel·ligència; hem de captar també subscriptors per a «La Nova Revista». És un tema aquest capital per al nostre esperit, tan important com el pa que mengem; cal que la gent se n'adoni i sigui generosa.

JOSEP MARIA DE SÀGARRA
 (De «La Publicitat»)

Llibres i revistes

Un film (3.000 metres), per Víctor Català.—Editorial Catalana S. A., Barcelona.—III volums, 10'50 ptes.

Escriu Jeroni Prat cap al final d'un remarcable estudi crític sobre «La novel·la i la nostra literatura» (*Revista del Centre de Lectura*, Reus, n.ºs 159 i 160), després de mantes coses ponderades i exactíssimes, referint-se a *Victor Català*, les següents paraules: «A despit de la seva assenyalable producció literària, Víctor Català no ha conseguit un estil personal».

Dissentim totalment d'aquesta opi-

nió. Jeroni Prat segurament en dissen- teix també quan, quelcom abans, en el mateix treball esmentat, diu: «Si s'emprengués una antologia universal de novel·les, *Solitud*, aquesta obra capdal nostra tindria dret a figurar-hi; «és perfecta». Aquests dos paràgrafs es contradueixen. Qui arriba a la perfecció hem de suposar que té un estil personal, reeixit i inconfusible. En cas contrari la perfecció al·ludida, esdevindria acadèmica, ço es impersonal, modèlica, com diuen ara. I havien quedat que *Solitud* «conté albirables impureses gramaticals»; anti-acadèmica per tant, i obra d'un segell personalíssim.

Jeroni Prat podia haver dit més exactament que Víctor Català té tal o qual lèxic, tal o qual negligència gramatical, i hauria estat en el cert. No és únicament per «la seva gran valor intrínseca» que ha triomfat, *Solitud*. Ha triomfat, com totes les obres del seu eminent autor, principalment per el seu estil *personalíssim*. Poseu la materia prima de les novel·les de Víctor Català en mans d'un perfecte acadèmic, i el més corrent serà que resultin obres fredes i anodines, per bé que d'una correcció gramatical meravellosa.

Altra remarca encara. Agafeu al vol qualsevol obra de l'il·lustre autor dels *Drames rurals*. Doneu-la, sense esmentar el títol ni la procedència, a un mitjà lector, i no passarà gaires moments sense que us digui:— Això és «Victor Català».

Deixant a part totes aquestes digressions que creiem venia a tomb de fer-les, anem a parlar d'*Un film*, darrera obra publicada del gran escriptor escalenc.

Sintetitzant molt, car l'espai ens curteja per parlar com voldriem d'ella, direm que *Un film*, ans que argument de cinema, és un full-tí. Full-tí, en l'alt sentit de la paraula; pare dels arguments de *cine*. Quan hom adapta una novel·la a la pantalla, per excel·lidora que ella sia, passa perill de sortir-ne malparada si el *meteur en scène*, no encerta a plasmar ço que és la medul·la de la novel·la.

Full-tí novel·la a grans trets, sense retorciments ni rebuscaments psicològics—car ja suren per ells sols a flor d'aigua, com els *borms* en la mar—, és gènere que s'adapta a la plasmació, ajudant-li en molt les seves línies rectes, precises, fermes i concretes. Els personatges i l'acció mateixa, es mouen i desenvolupen amb soltura, apareixen a escena, alternen i desapareixen amb una exactitud, més que matemàtica, geomètrica. Un full-tí, per nosaltres—i perdoneu l'aparent petulància de l'expressió—, és una figura polièdrica. La novel·la és gairebé sempre un paral·lelogram. Quan és

perfecta, esdevé una circumferència cercle, el·lipse, hipèrbole, paràbola, tant se val...

Espanya té un gran «fulletinista», únic, al qual molts confonen amb el seu antípod: parlem de Pius Baroja. Ha estat un pler per a nosaltres de constatar que nostre admirat gran novel·lista de *Solitud*, sigui alhora el gran fulletinista d'*Un film*. Baroja és fulletinista i prou; nostre dilecte Víctor Català posseeix, ben afermades, les dues excel·lències qualitatives, tan oposades com diferents.

En *Un film*, quan hom menys l'espera, ens colpeix fortament l'instint que, com un llamp, fulmina i ens ensenya al descobert qui és el «Senyoret» per dintre. Tres d'aquests moments—el de la corbateria, el del bastó descuidat, l'escena amb l'amo del taller—, ens han impressionat vivament. El «Sastre» i la «Janeta», si bé en altre pla, per la seva fina observació, m'han fet recordar *Fromont i Risler* d'Alphonse Daudet. I el fracàs amorós de «Carlota»? Senzillament, una *troubailla*. Manuel de Montoliu, potser no abundaria en la mateixa opinió.

L'acomiadament de l'amo gironí i el futur senyoret, és d'una emoció corprendora. L'eixutesa agressiva i maliciosa de «Carmeta Rovira»—la dona ofensa de tot amor—, deixa també marcat relleu. Els mercers de Gràcia i la «Pepita»—genèrics personatges que en la vida real abunden massa—, estan ben ensopegats. Seria prolix enumerar les belleses d'aquest interessantíssim full-tí.

Dels tres volums el que no ens plau tant, és el darrer. El full-tí va esdevenint accentuadament i guinyolament dramàtic. Té belleses innegables, remarcables encerts psicològics, però no es tant interessant, tan colpidor, tan ple d'emoció com un hom l'esperava. Mes que un retret, aquestes paraules són un reflex fidel de la nostra sinceritat.

El que si fa mal efecte, és els disbarats de lèxic i dolenta correcció de proves que hom troba massa sovint en el llibre del qual ens ocupem. Hem de creure que l'autor no veuria proves de segona. Paga ja el tret que els llibres que avui s'ofereixen al públic, tinguin com a garantia mínima una correcció ben acurada.

ENRIC BOSCH i VIOLA

Noticiari de la ciutat

Importantíssim

L'AVI MUNÉ, a Barcelona, demani'l sempre als quioscos de la Rambla, «Gran Metro», davant *Can Cuadros*; el de davant el Carrer de l'Hospital, i al popularíssim de «Canaletes».

Tots tres el reben puntualment.

Li recomanem llegeixi amb tot deteniment l'anunci de quarta pàgina *La Equitativa*. Segurament ha d'interessar-li.

Diuen que jugaren aquí, de campionat, els equipis primers del *Palafrugell F. C.* i *Aleneu Deportiu*. Aquest encontre, com l'anterior a Palafrugell, finí amb un empat a 1 goal. Ço que confirma, com ja venim dient sovint, que entre els nostres jugadors i els seus contrincants no hi ha cap diferència notable. Dòlents o bons—com volguen!—, són de la mateixa fusta.

El campionat actual, tanmateix, és una cosa ben grisa. No paga pas la pena d'esmer-sar-hi rivalitats de població, i molt menys